

Tilskot til sogelag/historielag og lokalhistorisk arbeid

- søknadsskjema

Send skjema til Hordaland fylkesarkiv, P.B. 7900, 5020 Bergen, eller fylkesarkivet@hfk.no innan **15. mai 2016**.

Kontaktperson: Anne Aune, anne.aune@hfk.no, 55239956

1. Søkjar		
Namn på søkjar:	Almåsgårdenes Venner	
Organisasjonsnr:	813 291 142	
Kontaktperson:	Marianne Herfindal Johannessen	
Adresse:	c/o Solveig Skram Guterud, Haukedalsveien 44B, 5113 Tertnes	
Telefon:	41146836	E-post: almaasgaardenes.venner@gmail.com
Skattekommune:	Bergen	
Medlemstal:	250 (ca.)	

2. Søknad

Totalbudsjett:	70 000.-	Søknadssum:	30 000.-
Tidsskrift/publikasjonar:	Nei	Ikke ennå, mangler grunnkapital	

Skisse for prosjektet:

Kurs i å lære seg tørrmuring på Almåsgårdene

Hensikten med å holde slike kurs på et veiløst gårdstun er todelt: den ene grunnen er å sette i stand en nedrast vernemur på den ene løen på fagmessig vis men samtidig mest mulig rimelig økonomisk, samtidig som interesserte kan lære seg gamle håndverksteknikker som tørrmuring. Kostnadene ved slike kurs som går over en kveld (teoretisk innføring) samt to hele dager med praktisk kursarbeid er å holde kursinstruktør (tørrmurer Haakon Aase), samt leie av lokale til teorikvelden, og innkjøp av materiell/utstyr/mat/drikke til kursdeltakerne.

Utarbeidelse av diverse informasjonsmateriell dvs. trykt folder/hefte om Almåsgårdene og små skilt til flere av bygningane på Almåsgårdene slik at det blir lettere for turgåere/besøkende å bli betre kjent med Almåsgårdene og Almåsgårdenes historie uten at det er "bemanning" til stede.

Mål og framdriftsplan for prosjektet:

Vårt hovedmål er å sette i stand Almåsgårdene til å bli et sted der barn, unge og voksne kan få oppleve hvordan det var å leve i det gamle bondesamfunnet i Åsane. Det er ikke langt i fysisk avstand fra motorveiene og handlelandet i Åsane til Almåsgårdene, men forskjellen er likevel enorm. Almåsgårdene er et unikt sted til å bedre kjent med Åsane og Åsaner historie, identitet og tradisjoner. Det at stedet er veiløst og at bygningene ikke er modernisert med verken innlagt vann eller andre moderne kvaliteter, men likevel har vært bebodd til 2002 gjør opplevelsen ekstraordinær for alle som kommer dit.

På sikt ønsker vi å kunne tilby allmennheten å bruke både bygninger og landskapet på Almåsgårdene flittig, men manglede vedlikehold over mange år krever sitt før dette er mulig i så stort omfang som vi skulle ønske. Vi må skynde oss langsamt og tilpasse tilbudet til allmennheten til vår økonomi og bygningenes tilstand. Derfor er det mange små prosjekt på Almåsgårdene.

Det er som nevnt to konkrete prosjekter vi vil søke om støtte til:

Kurs i tørrmuring

Det ene er støtte til å holde kurs i tørrmur som vi planlegger over sommeren. Kursvirksomheten skal skje på den

sammenraste vernemuren på den ene løen. Denne løen ønsker vi å sette i så god stand at den trygt kan brukes som tørt forsamlingslokale for folk som kommer til Almåsgårdene. I dag er ikke det mulig å være under tak i regnvær for mer enn noen få om gangen på grunn av bygningenes tilstand. Interesserte betaler for å være deltaker på slike kurs for å lære seg tørrmuring, men det koster likevel å arrangere kurs: kursinstruktør, lokale for teoretisk innføring, samt innkjøp av nødvendig utstyr/materiell for å holde kurs, i tillegg til innkjøp av mat/drikke. Vi kan legge til at det i fjor ble holdt to slike kurs på den samme vernemuren, ett kurs der Åsane Historielag og Hylkje Vel var arrangør og et i regi av Fortidsminneforeningen avd. Hordaland. Datoer for kurse(t)ene vil bli satt etter når kursinstruktør Haakon Aase og hans folk har anledning, men det vil nok ikke bli før i august og utover høsten. Antall interesserte deltakere vil også avgjøre om vi kan arrangere to eller flere kurs, men forhåpentligvis kan vi klare to kurs før vinteren.

Vi regner grovt med at hvert kurs koster oss 25 000,- og at vi kan dekke inn 15 000 i kursavgift ved fulltregnet kurs.

Fremdriftsplanen for dette prosjektet er enkel: vi avholder to kurs i tørrmuring i løpet av 2016, dato avhengig av kursinstruktør.

Generell støtte til informasjonsarbeid/omvisning på Almåsgårdene

Vi skulle gjerne fått laget bedre informasjonsmaterieil til besøkende på Almåsgårdene. Vi tenker da både på en trykt folder med informasjon, materialer til å lage små utstillinger i bygningene, men også til å få laget små informasjonsskilt til de ulike bygningene slik at turgåere/besøkende kan lese seg til litt mer kunnskap om stedet på egen hånd. Det kan legges til at all drift skjer på frivillig basis, vi har ingen lønnede personer, bare folk som arbeider gratis. Det hender likevel at noen av og til må ta fri fra lønnet arbeid for å ta imot skoleklasser o.a. besøkende på Almås. Hvis vi hadde hatt bedre økonomi, hadde vi av og til kunnet betale tapt arbeidsfortjeneste til de det gjelder.

Vi har ikke undersøkt priser på verken trykt informasjonsfolder eller små skilt, men vet av erfaring fra arbeid i Åsane Historielag at det fort koster noen tusen å få laget slikt informasjonsmaterieil.

Fremdriftsplanen for dette prosjektet er enkel: Informasjonsmaterieil kan lages i løpet av året hvis vi får støtte til det. Slik økonomien vår er uten støtte fra fylkeskommunen, må dette vente til et annet år.

3. Sammendrag av prosjektet (minimum 10 linjer):

Almåsgårdene og Almåsgårdenes Venner

De veiløse Almåsgårdene (gnr. 197 bnr. 1 og 4) er et av Åsanes aller viktigste kulturminner. Bergen kommune har stått som eier de siste 15 årene, og i løpet av disse årene har både bygninger og kulturlandskap stått til nedfalls. I januar 2014 tok Åsane Historielag initiativet til å danne en venneforening for å ta vare på Almåsgårdene slik at de ikke skal gå tapt. Almåsgårdenes Venner ble stiftet 26. februar 2014. Vår formålsparagraf er:

” å ta vare på gårdsanlegget på Almås (gnr 197, bnr 1 og 4 i Bergen kommune) som kulturminne og kulturmiljø. Venneforeningen skal dessuten arbeide for å fremme de historiske og kulturhistoriske verdiene og sørge for at Almåsgårdene blir til nytte og glede for allmennheten ”.

Det har vært en lang og tung vei å gå for å få Bergen kommune til å innse at Almåsgårdene må bevares, i stedet for at de bare skulle falle sammen og gå tapt som både kulturminne/miljø og turmål for folk i alle aldre. I 2015 vant vi Bergen kommunes utlyste konkurranse om retten til å leie Almåsgårdene de neste 40 årene. Tunet på Almåsgårdene består av to våningshus, to grindverksløer, et ”kårhushus” og en liten stall. Vi arbeider for å sette i stand bygg for bygg etter hvert som vi får på plass finansiering, og dette arbeidet vil trolig ta bortimot ti år. Samtidig som dette istandsettingsarbeidet pågår, arbeider vi også for å øke oppmerksomheten og interessen for Almåsgårdene på mange vis.

Våre aktiviteter

Vi har dugnader gjennom nesten hele året der alle som har lyst kan bidra med arbeid i et sosialt fellesskap.

Vi har noen omvisingar for skoleklasser og andre interesserte, men kan ikke ha et fast tilbud ennå på grunn av bygningenes tilstand. Vi arrangerer kurs i tørrmuring (instruktør Haakon Aase og hans folk) for å sette i stand skadde grunnmurer og vernemurer, og arrangerer saman med andre lag og organisasjoner et par ”Almåsdager” årlig til inntekt for stedet både økonomisk og interessemessig. ”Almåsdager” er arrangement som starter som en bydelsvandring og ender med å samle to-trehundre mennesker på gårdstunet i noen timer, med omvisninger, informasjon, aktiviteter for barn og unge, musikalske innslag, ”utekafe” der folk betaler etter evne og vilje, utlodning/åresalg av gevinster fra det lokale nærings- og organisasjonslivet, og all inntekt går til istandsettingen av gårdstunet. I 2015 fikk vi inn vel kr. 30 000,- på to

slike arrangement.

Når det gjelder de to konkrete tiltakene vi søker om støtte til, kurs i tørmurt stein og generell utarbeidelse av informasjonsmateriell viser jeg til det som står under 2. Mål og fremdrift for prosjektet.

Vi er en nesten helt ny forening uten oppspart egenkapital. Samtidig koster det mye å sette i stand forfalte bygninger og et gjengrodd kulturlandskap. Det er derfor slik at vi må tilpasse alt av både restaureringsarbeid og drift til det vi har økonomi til å betale for. Det ville derfor være veldig positivt for både oss og Almåsgårdene om fylkeskommunen ville gi oss støtte til å arrangere kurs i tørmurt stein som ledd i å restaurere den sammenraste vernemuren på den ene grindverksløen på Almåsgårdene, men også til at vi kan få laget noe informasjonsmateriell som kan gi turfolk/besøkende til Almåsgårdene mer informasjon på en enklere måte for oss enn om vi fysisk må være tilstede og fortelle.

Søkjarar som får innvilga tilskot, skal levere rapport for prosjektet innan 31.12.2016.